

Carlos Vílchez Ribera, com a portaveu del Grup Municipal de la **Candidatura d'Unitat Popular** (CUP) a l'Ajuntament de Tàrrrega, a l'empara del que disposa la legislació vigent, sotmet a la consideració del Ple la següent

MOCIÓ DE SUPORT ALS REGANTS DEL CANALET DE TÀRREGA

La Comunitat de Regants de l'Alt Urgell de Tàrrrega (d'ara en endavant CRAU), coneguda popularment com a *el Canalet*, es va constituir fa 50 anys amb la finalitat de poder regar unes terres, fins aquells moments poc productives, del municipis de Tàrrrega, Anglesola, Vilagrassa, Verdú i Preixana. Actualment la CRAU disposa d'autorització de la CHE per a regar 4.526 ha amb aigua del Canal d'Urgell.

La gran part de la zona actualment regable de la CRAU ha estat de reg des de temps immemorials però en una situació de precarietat, a causa de la manca d'aportacions de les fonts i rius de les quals s'abastia, fruit dels freqüents períodes de sequera d'aquesta zona de la comarca de l'Urgell.

L'escassetat de les produccions agrícoles i la consegüent situació de pobresa dels pagesos de la zona, abans de la posada en funcionament del Canalet, contrastava amb les terres veïnes que eren regades pel Canal d'Urgell primer i pel Canal Auxiliar d'Urgell després. La gran esperança d'aquests pagesos era que en un dia s'arribés a materialitzar el Canal Segarra-Garrigues i que, com que és situat en una cota més alta, es pogués regar aquelles terres amb pressió natural.

Davant la necessitat de regar i la incertesa de la realització del Canal Segarra-Garrigues, a finals dels anys cinquanta del segle passat, els pagesos de la zona van agrupar-se i van promoure les actuacions necessàries per regar la major superfície possible de terres. En aquells moments l'única possible solució per a fer-ho era derivar per elevació aigua del Canal d'Urgell.

Finalment, es va autoritzar que aquelles terres es poguessin regar del Canal d'Urgell amb aigües sobrants, d'octubre a març, fet que havia

de permetre garantir les collites dels cultius de la zona, predominantment cereals d'hivern. Malgrat que l'autorització de derivar aigua del Canal d'Urgell era d'octubre a març ha estat pràctica habitual, d'acord amb la Comunitat General de Regants (CGR) dels Canals d'Urgell, que la CRAU se subministrés fora d'aquest període, especialment a partir de la posada en funcionament del pantà de Rialb, que multiplicava per cinc les reserves d'aigua des d'on se subministra el Canal d'Urgell. Es tractava d'una autorització de reg a precari, ja que des de l'inici es tenia clar que, per una qüestió de cota, quan es dugués a terme el Canal Segarra-Garrigues aquesta zona hauria de ser regada per aquest.

Malgrat el suport inicial de l'Administració (construcció de la captació, estació de bombament, impulsió i canal de distribució (canalet), l'alt cost de les basses de regulació, la xarxa de distribució i la xarxa de camins va fer que l'Administració franquista, tot i haver declarat els regs de la CRAU d'interès general i haver aprovat una Pla de Colonització, deixés de banda la zona, de forma que els futurs regants varen haver de fer-se càrrec de les obres de la xarxa de distribució.

Malgrat l'empenta inicial mai no s'ha pogut regar la totalitat del perímetre de la CRAU per les greus deficiències en part de la xarxa de distribució, a l'elevat cost de bombament i a la manca d'eficiència en la distribució de l'aigua. Aquesta situació feia que es mantingués una gran expectativa en la construcció del Canal Segarra-Garrigues, que havia d'eliminar la precarietat del reg.

A l'hora de planificar els regadius del Segarra-Garrigues la Generalitat de Catalunya no va tenir en compte la CRAU com a interlocutora, tot i trobar-se, com altres comunitats de regants preexistents, dins del perímetre regable del nou canal. Aquella manca d'interlocució va comportar no diferenciar les zones regables de les CR existents (que ja eren de reg i només havien de ser modernitzades) de les terres de secà que havien de ser transformades en reg.

D'aquella manca d'interlocució se'n deriven tota una sèrie d'errors i confusions (fruit de no tenir en compte que la zona regable de la CRAU ja era de reg amb superfície reconeguda, dotacions concedides, figurant al cadastre com a regadiu i tributant com a tal i rebent ajuts de la PAC com a terres de reg) que tindrien conseqüències en diferents àmbits, com ara les afectacions de la Xarxa Natura 2000 o l'adjudicació de l'explotació del regadiu d'aquesta zona al Segarra-Garrigues.

En concret l'adjudicació de l'explotació del regadiu Segarra-Garrigues, suposa un greuge ja que inclou el pagament de cànon de connexió i l'amortització d'obres de transformació malgrat que, a diferència de les noves zones de reg, la CRAU ja disposava de les seves infraestructures, que ha anat millorant i implementant (bassa de capçalera Altet, sistema de basses de cua de Paupaterres, revestiment del Canalet, xarxes de reg a pressió), la major part a càrrec seu i sense recursos públics (tret de la bassa de cua de Paupaterres). Aquesta absència de recursos públics en la millora i modernització de les infraestructures de la CRAU contrasta amb les aportacions de l'Administració en les noves zones regables pel Segarra-Garrigues, que en les zones on es preveu la implementació de reg de suport és del 85 % del cost de les obres.

L'encariment del cost de l'energia, necessària per a l'elevació des del Canal d'Urgell, i l'entrada en servei de la bassa del Sector 5 del Segarra-Garrigues a Altet, molt a prop de la bassa que té la CRAU en aquest mateix nucli, va empènyer la CRAU a fer les gestions per a fer efectiva la seva voluntat de sempre d'esdevenir usuària del Canal Segarra-Garrigues. A partir de 2012 i durant dues campanyes es va subministrar 'en alta' la bassa Altet de la CRAU, des d'on aquesta ha transportat i distribuït per infraestructures pròpies l'aigua de reg pel conjunt de la seva zona regable. En converses amb el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació (DARPA) i Infraestructures de la Generalitat de Catalunya (ICAT) es va acordar un preu de l'aigua servida 'en alta' de 0,05 €/m³. Després de diverses reunions de la CRAU amb el DARPA i ICAT, l'Administració va condicionar el subministrament d'aigua del Segarra-Garrigues a la CRAU al fet que aquesta millorés la seva xarxa de transport i distribució de reg per tal de millorar l'eficiència en la gestió de l'aigua. En resposta a aquest condicionament, la CRAU va redactar el "Pla de millora del sistema de reg de la zona regable de la CRAU. Horitzó 2012-2020", document en què la CRAU es comprometia a millorar les seves infraestructures de reg, i fixava com a objectiu que l'any 2020 s'hagués millorat tot el sistema de reg de la CRAU, i donar compliment així a les prescripcions de l'Administració i poder ser usuaris de l'aigua de reg del Canal Segarra-Garrigues. Malgrat tot això, la societat Aigües Segarra Garrigues (ASG), amb qui la CRAU no té cap relació contractual, va facturar a la CRAU l'aigua subministrada 'en alta' durant aquelles dues campanyes a 0,09 €/m³, preu que no es corresponia amb l'acordat amb el DARPA i ICAT de 0,05 €/m³, per la qual cosa la CRAU va retornar-les.

A partir d'aquest desacord amb el preu de l'aigua subministrada es varen obrir negociacions a primers de març l'any 2014 (a les portes de l'inici de la campanya de reg) entre la CRAU i el DARPA, ICAT, ASG i la Comunitat General de Regants del Segarra-Garrigues (CGRS-G), i es va arribar a un acord, amb la redacció d'un esborrany de conveni i amb l'establiment de la forma de pagament dels consums ja subministrats. Posteriorment, la CRAU va rebre una trucada del DARPA en què se li comunicà la no-signatura del conveni ja que una de les parts (CGRS-G) no hi estava d'acord, la qual cosa va comportar *de facto* el tancament del subministrament del Segarra-Garrigues, fet del tot irregular. Davant aquesta situació la CRAU va haver de fer front a una forta inversió consistent en la substitució dels grups moto-bomba de l'estació de bombament d'aigua del Canal d'Urgell per tal de garantir el reg de la seva zona regable, la major part de la qual ja havia estat modernitzada d'acord amb les prescripcions del DARPA i ICAT.

Les desavinences entre ambdues comunitats de regants es van agreujar amb la sol·licitud, per part del president de la CGRS-G, a la CHE que anul·li l'autorització de derivar aigua de reg del Canal d'Urgell a la CRAU. Davant la manca de resposta de la CHE (que comporta el manteniment del subministrament a la CRAU des del Canal d'Urgell), la CGRS-G ha promogut una iniciativa presentada per regants del Canal d'Urgell en contra de la Junta de Govern de la CGR dels Canals d'Urgell per demanar que es deixi de subministrar la CRAU a partir del passat 31 de març de 2016.

En aquesta data i en una reunió amb representants de la CRAU, Meritxell Serret, consellera d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació de la Generalitat de Catalunya va manifestar la voluntat d'establir una negociació entre totes les parts implicades que permetés una solució basada en l'abastament en alta des del Canal Segarra-Garrigues sense que la CRAU hagués de renunciar a la gestió de la distribució de l'aigua mitjançant les seves pròpies infraestructures, dins de la zona on actualment disposa d'autorització de reg per part de la CHE. Malgrat la voluntat de negociació expressada, el **21 d'abril el Canal d'Urgell va procedir a tallar el subministrament a la CRAU.**

Tot aquests seguit d'esdeveniments van conduir a una situació en què la manca d'entesa entre diferents interlocutors va comportar tallar el subministrament d'aigua a la CRAU, cosa que impedia els regs de primavera, fet que no havia passat mai d'ençà de la posada en

funcionament del pantà de Rialb i que hauria comportat la ruïna de petits pagesos que van invertir en nous sistemes de reg eficients i plantacions de fruits secs i vinya. Amb aquella situació de manca de subministrament la CRAU s'hauria vist obligada a integrar-se en una altra comunitat de regants (la CGRS-G) en unes condicions desfavorables.

Després del tall, **la CHE va obligar el divendres 6 de maig al Canal d'Urgell a obrir el subministrament d'aigua a la CRAU** de manera temporal, com a mesura cautelar, fruit de la interpel·lació que aquesta li havia fet, i fins que la CHE es pronunciï amb una resolució sobre la situació actual.

Per tot l'exposat, el Grup municipal de la Candidatura d'Unitat Popular (CUP) proposa al Ple de l'Ajuntament de Tàrrrega l'adopció dels següents

ACORDS

- Manifestar el suport al fet que la CRAU se subministri del Canal d'Urgell mentre l'Administració fa els passos necessaris per aconseguir que la CRAU pugui esdevenir usuària del Canal Segarra-Garrigues al més aviat possible, sense haver de renunciar a la gestió de la distribució de l'aigua mitjançant les seves infraestructures, dins de la zona on actualment disposa d'autorització de reg per part de la CHE.
- Traslladar aquest acord a la Comunitat de Regants de l'Alt Urgell de Tàrrrega, a la Comunitat General de Regants del Canal d'Urgell, a la Comunitat General de Regants del Canal Segarra-Garrigues, a la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre, als ajuntaments de Verdú, Anglesola, Vilagrassa i Preixana, al Consell Comarcal de l'Urgell i al Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació de la Generalitat de Catalunya.

Carlos Vílchez Ribera

Portaveu del Grup Municipal de la CUP de Tàrrrega

Tàrrrega, 10 de maig de 2016